



Deputación
DA CORUÑA

Boletín de Medio ambiente

Nº 308
4/09/2024



A medio camiño entre as cidades da Coruña e Santiago, nas entrañas da parroquia de **Vi-santoña** atópanse **As Brañas de Valga** que foron utilizadas tradicionalmente polos habitantes da zona como **centro de extracción de barro para a elaboración de tellas e ladrillos**, aínda que na actualidade conforman unha espectacular lagoa de gran beleza e interese ambiental. Neste tipo de **marismas** —coñecidas en Galicia como brañas, labañeiros ou arroncais— constitúen **ecosistemas húmidos que adoitan dar vida ás paisaxes asociadas a estuarios ou terreos próximos ao mar**, frecuentemente asolagados debido á natureza arxilosa do chan. Entre a flora e vexetación destacan as comunidades de tuberas, liques ou xuncos que confiren aos devanditos enclaves naturais un carácter en grao sumo único e especial.

Noticias

A Reserva da Biosfera poñerá peiraos públicos na ría de Betanzos e O Burgo, na Coruña

A Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas instalará cinco peiraos públicos nas rías do Burgo e Betanzos co obxectivo de fomentar un turismo "sostible e accesible": O proxecto está enmarcado no Plan de Sustentabilidade Turística da entidade e contará cun orzamento de 600.000 euros.

O proxecto recolle a creación de **embarcadoiros en Miño, Betanzos, Culleredo, Sada e Bergondo**. Cada un deles cumprirá con "todos os requisitos de accesibilidade" como os anchos reservados, pasarela de acceso, escaleiras de seguridade, etc. Todos estarán dotados de puntos de recarga eléctrica:

Máis Info

Galicia conta con 460.000 hectáreas de monte certificadas

A Xunta aposta pola certificación de sustentabilidade dos montes galegos, que avanza con paso firme e que xa conseguiu, en superficie, o obxectivo marcado para 2030 no **Plan Forestal de Galicia (PFG)**, a causa do importante incremento na ordenación destes terreos. Así, en Galicia a superficie forestal certificada baixo o sistema PEFC aproxímase xa ás 460.000 hectáreas en total, das que a Xunta xestiona máis de 164.000, a súa maior parte correspondente a **montes veciñais** en man común que teñen convenio co Goberno galego. O **98%** da propiedade forestal galega é de **natureza privada**, cun peso moi importante dos montes veciñais.

Máis Info

España xa ten o seu primeiro parque nacional mariño: o Mar das Calmas

O España xa ten o seu **primeiro parque nacional mariño: o Mar das Calmas**. Esta reserva mariña atópase no Atlántico, no extremo suroccidental da illa do Hierro. O parque nacional mariño alcanza 300 metros de profundidade nalgúns puntos. Ten unha forma cadrada cunha superficie de 750 ha, compartidas entre augas exteriores (50%) e augas interiores (50%). As súas augas caracterízanse polas **calmas** continuadas, ao estar a zona ao abrigo dos ventos alisios e polo seu carácter tropical acolle especies que non se atopan en ningún outro lugar do resto do arquipélago.

Este espazo natural, cunha **extensión de máis de 24.000 hectáreas**, considérase unha zona de alto valor natural segundo estudos científicos abordados na última década.

Máis Info

Morcegos e cirrios para acabar cos mosquitos do Virus do Nilo en España

A aparición de numerosos casos de **virus do Nilo** en España levou a algúns municipios, como o de Coria del Río (Sevilla), a implantar sistemas naturais de captura dos mosquitos portadores desta enfermidade, que teñen unha alta eficacia no control destes insectos, e sen os riscos sanitarios que conlevan os **praguicidas**.

Os preto de vinte casos que se detectaron en España este ano, incluíndo dous falecementos ata o de agora, levaron ás autoridades para recorrer a animais que teñen como alimento principal precisamente os mosquitos: **morcegos e cirrios**. Estes 'insecticidas' naturais son capaces de eliminar unha cantidade inxente destes insectos nunha soa noite, polo que o Concello de Coria del Río, facendo caso aos científicos, púxose man á obra e despregou caixas niño para morcegos e cirrios no pobo, onde o temor crece entre os veciños ante posibles infeccións. 120 caixas-niño foron repartidas por toda a localidade, ao obxecto de favorecer a chegada de morcegos, algunhas de cuxas especies máis comúns, segundo lembra o Consistorio, **son capaces de inxerir ata 3.000 mosquitos nunha soa noite**.

Máis Info

Entra en vigor a Lei Europea de Restauración da Natureza, que obriga a recuperar espazos degradados

A Comisión Europea anunciou a entrada en vigor da esperada Lei de Restauración da Natureza, destinada a devolver os hábitats ao seu estado natural.

A Unión Europea busca **recuperar polo menos o 20 por cento das zonas terrestres e mariñas comunitarias para 2030** e todos os ecosistemas que o necesiten para 2050.

A este fin, contéplanse medidas que van desde a **repoboación de bosques, ata a recuperación hídrica de humidaís, pasando pola devolución de ríos ao seu estado natural**, entre outros.

O lado controvertido desta iniciativa legal ten que ver principalmente o **temor dos agricultores** a que traia consigo a imposición de fortes restricións para o sector.

Con todo, aclarou a Comisión, **corresponderá a cada un dos Vinte e sete decidir as medidas concretas a aplicar** no seu territorio.

Máis Info

Sabías que...

A organización e dinámica das sociedades da Galicia castrexa é un tema que suscita numerosos interrogantes. Algúns destes debates xiran arredor da **estratificación social**, é dicir, como era a xerarquización destas sociedades antigas. Martín Fernández Calo, doutor en Historia pola Universidade de Santiago de Compostela (USC), realizou a súa investigación: **Callaici principes. Os soberanos da Galiza castrexa**. Este traballo, galardoado co Premio Manuel Murguía de Ensaio en 2019, vén de ser publicado de balde pola Deputación da Coruña.

Mestura informativa

RECEITA ECOLÓXICA: Guiso de cabra asado

Ingredientes: Para preparar este prato necesítase, carne de cabrito e outros ingredientes que, moi probablemente, teñamos xa na despensa, como allos, cebolas, vino branco, loureiro, pementos vermellos, aceite, perexil e sal.

En primeiro lugar, hai que cortar a carne en anacos de máis ou menos o mesmo tamaño, salpimentar con allo e perexil e engadir un vaso de viño branco, para despois deixar cociñar na tixola cun pouco de aceite. Unha vez peladas e cortadas as cebolas e os allos, incorpóranse á tixola e engádese unha copa de brandy e un pouco de auga ou de caldo. Tápase o guiso e déixase cociñar unha hora. Á hora de empratar, engádeselle os pementos, que deberán ser previamente asados e cortados.

Carabelas portuguesas, peixes araña, tartarugas bobas... así 'empuxa' o cambio climático ás especies mariñas cara ás nosas costas

As especies mariñas que chegan ás nosas costas están a cambiar. Pescadores, investigadores mariños, técnicos de salvamento e bañistas están a ser testemuñas este verán dunha maior cantidade e unha máis estendida distribución de exemplares mariños xa coñecidos, e tamén do avistamento de **novas especies nunca antes vistas**.

O boom das carabelas portuguesas (e medusas en xeral), as frecuentes picaduras de peixes araña ou escorpión, a aparición de tartarugas bobas ou a chegada de cetáceos, como baleas e golfinhos, pouco afeitos deixarse ver, son só algúns exemplos que este verán séntense no longo litoral español. Unha realidade cun pano de fondo inminente: **o ecosistema vai cambiar**.

Máis info

Dende abellas ata medusas: que fago se me pica un bicho este verán?

O verán é época de praias, piscinas, excursións, viaxes e paseos pola montaña. Pero tamén é o mellor momento do ano para carrachas, avespas, medusas e mosquitos. Con esta guía saberemos que facer (e que non) se temos un encontro indesexable cun destes animais: o primeiro paso, manter a calma.

E se me morde unha carracha?

Neste caso hai que distinguir dúas posibilidades: que a carracha aínda estea enganchada á nosa pel ou que se xa marchou.

Se atopamos unha carracha enganchada, pódese utilizar unha pinza de bordo romo para collela con coidado, sen rompela, e sacala tirando cara a arriba...

Máis Info

Detectan rastros dun pesticida ilegal nos ouriños do 60% de nenos españois

Cada vez máis investigacións desvelan os riscos aos que está exposta a poboación a causa dos **pesticidas** que se usan de forma cotiá. Un estudo descubriu que o **60%** dos nenos e nenas en España presentan **rastros de diazinón, un pesticida ilegal**, nas súas mostras de ouriños. Esta é a conclusión dunha investigación que analizou mostras de 606 nenas e 933 nenos entre sete e once anos de distintas rexións, urbanas e rurais do país.

O estudo evidencia que máis da metade das mostras contiñan restos de **diazinón, que é un insecticida organofosforado** normalmente utilizado na agricultura para o control de pragas, pero **prohibido na Unión Europea desde 2007** debido á súa alta toxicidade e efectos carcinóxenos, segundo acordo da Organización Mundial da Saúde (OMS) adoptado en 2015.

Máis Info



Boas Prácticas

Este municipio madrileño compite por converterse na mellor cidade ecolóxica da Unión Europea

O municipio madrileño de **Las Rozas** foi seleccionado como **finalista** nunha das categorías dos premios Ecolóxicos da Unión Europea 2024, que buscan recoñecer a "excelencia" en toda a cadea de valor da produción ecolóxica. Así, a cidade enfrontarase a Bremen (Alemaña) e Cascais (Portugal) na categoría de "mellor cidade ecolóxica". A educación ambiental, **a través da recuperación e posta en marcha do Centro do Medio A Talaverona**, foi a pedra angular do proxecto roceño.

Para valorar a candidatura de Las Rozas hasido en conta a ampla programación de accións encamiñadas a involucrar aos diferentes sectores da poboación no **logro dos obxectivos relacionados co uso sostible** dos recursos, a agricultura ecolóxica, o comercio de proximidade local e o fomento da economía circular a través da compostaxe.

Máis info

Analizan a infraestrutura verde urbana de Zaragoza e os seus servizos ecosistémicos fronte ao cambio climático

Zaragoza ten un gran número de espazos verdes que conforman **unha boa rede de infraestrutura verde urbana (IVU)**. Con todo, o análise da cobertura vexetal e a presenza de factores reguladores -fluxos de auga, reciclado de materia orgánica, conformación topográfica- dos 90 lugares analizados mostran que a IVU da capital aragonesa ten **moito marxe de mellora**, especialmente na súa adaptación ao cambio climático, mellorando a naturalidade e a funcionalidade ecolóxica dos espazos no interior da cidade para conseguir unha alta provisión de servizos ecosistémicos e, en consecuencia, maior benestar para a poboación.

Máis Info

Galicia participa nunha investigación sobre a adaptación das plantas a hábitats extremos

Un estudo internacional, con participación do CSIC, reflicte a **capacidade da adaptación das plantas aos cambios globais** e revela a importancia das zonas áridas como reservorio global da biodiversidade vexetal.

Durante oito anos, **analizaron centos de parcelas en zonas áridas dos seis continentes** para comprender como as plantas que se atopan neste tipo de ecosistemas adaptáronse a hábitats extremos. Os resultados sinalan que o **illamento** destas plantas nas zonas máis áridas do planeta parece reducir a competencia entre especies e, como consecuencia, xérase unha diversidade de formas e funcións única a nivel mundial que chega a ser o dobre da diversidade atopada en zonas máis tépedas.

Máis Info

Axenda Ambiental



Presentación do libro 'Gotas desde a terra até às nuvens' de Adela Figueroa Panisse. Obra de teatro bilingüe portugués-español para nenos e nenas desde os 5 anos, pensada para ser utilizada nas aulas, que busca aprender, xogando, sobre a importancia da auga para a vida na Terra. O 19 de setembro, a escritora, bióloga e activista Adela Figueroa Panisse "Curra", presenta este libro, no xardín do Pazo de Lóngora ás 19 h.

Ver Boletíns anteriores

Deputación da Coruña

Servizo de Desenvolvemento Territorial e Transición Ecolóxica

Email: medioambiente@dacoruna.gal